Enderrock | Anna Tisora | Actualitzat el 12/03/2021 a les 14:30

Cesk Freixas: ?«Ja fa temps que em preocupa la repressió, no és cosa d'ara»

El cantautor ens explica què hi ha més enllà de 'Memòria'

Cesk Freixas | Arxiu

El cantautor de Sant Pere de Riudebitlles acaba de publicar el desè treball d'estudi, *Memòria* (U98, 2021): deu temes inèdits que rescaten successos i rememoren una història més o menys recent. **Cesk Freixas** ens explicava, el dia de llançament del disc, el significat de cadascuna de les cançons del nou disc, i avui parlem amb ell sobre el context global que l'envolta.

'Memòria' apareix disset anys després del teu primer treball discogràfic. Què et separa d'aquell joveníssim Cesk Freixas?
Ha plogut molt des d'aleshores. En aquest projecte musical han canviat moltes coses, quan començava feia les cançons bastant a raig, sense posar-hi massa filtres. Amb el temps aprens dels teus propis errors... Al principi, et motiva el mateix fet de fer cançons, però amb els anys m'ha motivat més endreçar-ho tant en l'àmbit literari, com en el conceptual... i també a deixar-te ajudar per altres persones. Trobar una manera personal i particular de dir les coses és del més complicat del terreny de la creació, i és una cosa que tan sols es guanya amb el temps.

Quan diries que ho vas aconseguir?

A partir del tercer disc, *La mà dels qui t'esperen* (U98, 2009) començo a reconèixer el **Cesk Freixas** que em representa. Allà vaig començar a tenir una visió més concreta del meu projecte musical, començant des del punt de vista de la creació i la composició.

Ara has publicat 'Memòria'. Un disc que amaga molta història i documentació.
Sí. Fa temps que m'interessa el vessant documental i de crònica de la música. Sovint, parlant amb altres amics o companys d'ofici, com **Pau Alabajos** o **Gemma Humet**, ens adonem que una de les nostres funcions és documentar les coses que passen a casa nostra a partir de les cançons. Musicalment és com em sento més còmode: fent una reflexió més social.

Es podria dir que feu una mica de propagadors de la memòria històrica. Primer deveu haver de fer molta recerca.
Totalment. *Memòria* són deu píndoles que expliquen fets concrets de la nostra història, alguna part potser més contemporània i d'altres que fan referència a la defensa de memòria col·lectiva. També hi ha cançons basades en memòries més personals. Al final intento convertir les cançons en càpsules fotogràfiques, que documentin un moment o uns fets concrets. I per això cal moltíssima recerca! No havia fet mai tanta recerca tant de textos com de melodies per construir tot l'imaginari del disc.

Un altre vessant important d'aquest disc, així com de la teva música en general, és la poesia. Ets primer poeta i després cantautor?
Les cançons les escric com a poemes, i n'hi ha alguns que es converteixen en cançons i d'altres que es queden en poemes. Suposo que és per influència de la lectura. A mi m'agrada molt llegir poesia, i aquesta és una forma que trobo de ser fidel amb el gènere literari que més consumeixo i em representa. També he publicat llibres de poesia. A través dels poemes es pot fer el mateix que amb les cançons: explicar amb poquetes paraules tot el que passa o a l'interior o a l'exterior. Amb molt poc espai has d'aconseguir explicar tot allò que vols transmetre i intentar buscar finals sorprenents. En aquest disc també cuido molt la mètrica.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=hus-m78pwkg
També rets homenatge a diversos autors d'altres temps. La seva poesia és encara ara plena de significat social?
Em serveixo de molts poemes de grans personalitats de casa nostra com Joan Salvat-Papasseit, Joan Brossa o Apel·les Mestre per retornar aquests missatges a l'actualitat. Són poemes escrits fa anys i que són imprescindibles per entendre els d'avui. El punt de vista no és tan directe sinó més observador.

Les tendències musicals actuals descuiden una mica aquest vessant més literari de la música. A què es deu?
En general, opino que es té poc respecte pel vessant literari de les cançons. Em refereixo que s'hi para menys atenció que amb la part musical, però això no és ni positiu ni negatiu. Es té el missatge i es deixa anar, però sense cuidar la part més estètica de les paraules tant com si estiguéssim fent poesia en si. En canvi, a mi això sempre m'ha servit per començar, i després he construït la cançó. Per mi és un repte i també un joc, així com una manera de cuidar la llengua.

Va en coherència amb el contingut del teu personatge musical, clarament polititzat?
El contingut de les cançons és una de les parts fonamentals del meu projecte musical, és clar. L'estètica de la música pop i de la música moderna no obliga els artistes a cuidar tant estèticament les lletres com per exemple amb la música d'autor. Es diuen moltes coses i sovint molt interessants, però no hi ha aquest compromís poètic. Ara es tenen en compte més jocs fonètics que no pas jocs poètics.

Cesk Freixas Foto: Arxiu

Parla'ns de la sonoritat de 'Memòria'. Retornes a la producció orgànica i acústica?
Hem volgut tornar a una sonoritat que crec que és la que ens representa i també la que defensem en els directes. El nostre format és de duet i construïm tota la preproducció o la cançó al voltant d'aquest format, així que moltes cançons neixen de *loops* de les guitarres. La percussió també està feta gairebé tota amb l'acústica de la guitarra. Aquesta composició tan concreta de basar-nos en les guitarres és el que hem volgut transportar al disc.

Fa molts anys que treballeu junts amb el Víctor Nin, això afecta la naturalitat de les composicions?
I tant. Amb el Víctor fa tranquil·lament quinze o setze anys que treballem junts, des dels inicis. És un projecte que funciona gràcies a ell, és una persona que coneix molt bé la meva forma de fer cançons. Totes i cadascuna de les cançons passen pel seu filtre abans de donar-se per bones i això és imprescindible.

En l'últim disc vas allunyar-te una mica de la cançó protesta, però a 'Memòria' t'hi tornes a endinsar. És la teva zona de confort?
A *Festa Major* volia desvincular-me una mica de la cançó protesta i anar a buscar més el fet de fer cançons amb el cor, amb lletres una mica més toves. Aquest últim és un disc altra vegada molt polític. Les cançons tornen a ser molt reivindicatives, no tant com a lliçons -com havia fet anteriorment, de desplegar la bandera i deixar anar tota una litúrgia política-, sinó des del punt de vista cronista. Però com deia anteriorment, explicar i documentar la història a partir de la música és una funció que sento que em pertoca.

Com a creador de cançons amb contingut polític, com vius aquesta nova onada de repressió?
El context actual de retallada de drets de llibertat d'expressió i creació em preocupa, però ja fa temps

que em preocupa, no és cosa d'ara. Nosaltres hem patit durant molt de temps censura per part de partits polítics i per part de certes institucions. Tot just fa uns mesos, un ajuntament suposadament d'esquerres va denegar una actuació nostra perquè deia que no els interessava pagar amb diners públics un concert d'un cantautor com jo. Constantment estem sotmesos a aquest estigma de la censura; és evident que el que fem no agrada a tothom. El moment actual el visc amb una certa angoixa com a creador, perquè soc conscient que els qui ens mullem més estem sotmesos a judici i que a vegades ni tan sols les metàfores ens salven d'aquesta censura. Volem creure que les democràcies capitalistes garanteixen una sèrie de drets, però crec que a l'Estat espanyol ja fa anys que veiem que hi ha determinades coses que són intocables per l'art. Determinats grups d'extrema dreta i grups feixistes en definitiva veuen que legalment hi ha un cert espai que els dona ales per actuar a determinats espais. Jo he fet concerts on havíem d'estar protegits perquè a fora ens esperava l'extrema dreta. Es crea un caldo de cultiu que és molt perillós i que en cap moment garanteix drets fonamentals.

Una vegada establert que la teva música té un fort vessant reivindicatiu i polititzat, es pot dir que la teva posició és republicana i d'esquerres?
Per norma general, la música i els treballadors de la cultura acostumem a tenir una mirada prou ampla i crítica per poder ser mínimament solidaris amb les coses que passen al nostre entorn. I és clar, no fer lletres reivindicatives no vol dir que no tinguis aquesta mirada. Però sí que és cert que els projectes musicals més explícits són els més exposats a la censura. El sistema capitalista tendeix a protegir-se a si mateix, i ara mateix protegeixen la monarquia i totes aquestes coses...